

Kedves Testvéreim!

Több oka is van annak, hogy a mai napon ezt a szakaszt olvastam föl számotokra. Közel két hónapja a Zsoltárok könyvét olvashatjuk a kalauz alapján, amely egy csodálatos utazás. A Zsoltárok református kegyességünkben is különleges helyet foglalnak, hiszen a 150 genfi zsoltár éneklése még mindig jelen van istentiszteleteinken. De egy-egy Zsoltároknak nem csak éneklése, de olvasása is egy utazás: az egyik dicsőítő, a másik bűnbánó. Nincs olyan emberi érzés, amely a zsoltárok valamelyikében ne lenne jelen. Azonban egy zsoltárműfajjal nehezen szoktunk megbirkózni: ezek pedig a panaszzsoltárok.

Tudunk-e jól panaszukodni? Talán elsőre furcsa lehet a kérdés... Sok mindent nem tudunk, de panaszukodni, magyar emberként, azt biztosan tudunk: az infláció miatt, a politika miatt, Duna miatt, foci miatt, iskola és tanárok miatt, fiatalok vagy az idősek miatt. Végtelenségig lehetne sorolni... Ezek a panaszukodások azonban meddők és céltalanok, hiszen nem vonódunk be a probléma, csupán kívülről, a partvonalról mondjuk a magunkét sokszor. Vegyük a foci témáját, azzal talán senkit sem sértünk meg körünkben. 10 millió fociedző országa vagyunk, de aki már találkozott a profi sport minőségével az sejtí, az emberek közül nagyon kevesen tudnak arra a színté eljutni, hogy válogatottak legyenek, bármilyen sportból, hát még a labdarúgás, amit hazánkban is több 10 ezren művelnek. Egy-egy hibánál, vereségnél pedig megy a panaszáradat, pedig velünk is előfordul néha, hogy a munkánkban nem vagyunk 100%-osok, néha hibázunk... De a legrosszabb, hogy ebben a panaszban nincs önvizsgálat. nincs bűnbánat, nincs szabadításért való vágy – csak nagyokat mondó száj. Az pedig nem panasz...

Tudunk-e jól panaszukodni? Menjünk eggyel beljebb. Hívő emberként tudunk jól panaszukodni?? Színté érezzük, hogy a kérdés is idegen. Mi dicsőítünk és hálát adunk mindenért. Tudjuk a rosszat is túrni, elfogadni, szó nélkül, színté belénk neveltél, hogy csak a gyenge ember panaszukodik. A kérdés azonban az, hogy jól van ez így? Mínta a hívő ember egy olyan kapcsolatban élne, ahol csak a jóról és a szépről lehet beszélni a partnerrel, a szeretett személlyel, aki viszont mindig szembesíthet a hibáinkkal. Tényleg erről szólna az Istenkapcsolatunk? Gondoljatok bele, hogy ez egy emberi kapcsolatban mennyire felemás helyzeteket teremtene...

Igénk tanítása, a zsoltárok csodálatos világa szeretne bennünket felszabadítani a mai napon: Csak a hívő ember tud igazán és jól panaszukodni! Eugene Peterson: „Könnyű őszíntének lenni Isten előtt a hallelujáinkkal. Kíssé nehezebb őszíntének lennünk a fájdalomainkkal. Majdnem lehetetlen őszíntének lennünk Isten előtt gyűlöletünk sötét érzéseivel.” Mert bizony van az életünknek egy ilyen oldala is – a gyűlölet sötét érzése. A hívő ember életének is van ilyen oldala, nekem is van. Ez egy olyan része az életünknek, amit nem tudunk kitörölni, hanem velejárója az életünknek. Elnézést a képért, de talán érzékelteti a nyomorúságát e gondolatnak: a gyűlölet és a harag olyan, mínt egy emésztő gödör, amely folyamatosan telítődik az élet velejáróival. Azonban ezt időnként ki kell tisztítani onnan, ki kell szívni, hogy ne okozzon nagyobb nyomorúságot. Ez a tisztító folyamat a panasz. Mert ahogyan a Zsoltáros is tapasztalja: „Hallgasd meg, Istenem, panaszukodó szavamát, óvd meg életemet, mert ellenség rettent...!” A panasz zsoltár míndig valamilyen bűnnel szemben szólal meg, valamilyen reakcióként. Hívő emberként pedig tudatosítanunk kell: ez a világ, bár Isten jónak teremtette, az ember döntései miatt elromlott és folyamatosan teremti azokat a helyzeteket, amiből fájdalom és szenvedés születik. Mi pedig erre nem vonhatjuk meg a vállunkat, mondván: nem számít, engem nem érdekel, nem a mi bajunk, nekünk örök életünk van, csak az számít. Valóban számít az örök élet, de ez a reménység nem passzivitásra, hanem cselekvésre ösztönöz. A Zsoltár pedig erre ad útmutatást: ha találkozol a rosszal, a fájdalommal, a szenvedéssel, az ellenséges közeggel, akkor ne felelj rosszal a rosszért, gyűlölettel a gyűlöletért, hanem fordulj Isten felé első sorban. Tárd elé a helyzetet, amibe kerültél. Legyen előttünk Teréz anyának a története példaként. Aki a 20. században már hírnevet szerzett szolgálatai után az USA-ba ment, hogy ott is gyűjtsön a szegények számára. Azonban amikor szembesült az amerikai nők abortusz statisztikájával, egy hatalmas kongresszusi teremben, több tízezer ember előtt hihetetlen dolgot mondott: „Amerikai nők, ne öljétek meg gyermekeiteket, szüljétek meg és ha nem akarjátok felnevelni, adjátok nekem őket, majd én életet adok nekik. Adjátok oda, ami úgy gondoljátok megölne és én életet teremtek belőle...” Emeljünk Isten világosságába lelkünk sötét érzéseit és az Ő világossága pedig nem csak meghallgat, de vezetni is fog, hogy a gyűlöletből békesség, a haragból megbocsátás legyen. Hogyan? Az Isten jelenlétében elmondott panasz önvizsgálatra indít. Az Ő világossága nem csak mások bűnére mutat rá, de a sajátunkra is. Milyen hajlamosak vagyunk arra, amiről Jézus is tanít: *Más szemében a szálkát megleljük, magunkéban a gerendát feledjük.* A jó panasz itt kezdődik: *Uram, vizsgáld meg engem, hol vétettem ellened vagy a másik ellen!* Gondoljunk a jelenlegi árvíz helyzetre. Árvizek míndig voltak, amióta folyók mellé települt le az ember, de az újabb kori gyakoriság ijesztő lehet. Hányan tették fel a kérdést Isten felé az elmúlt napokban házukat,

nyaralójukat elveszítve: Miért hagytad? Vajon nincs-e felelősségünk abban, hogy világunk környezete abba az irányba halad, ami egyre több katasztrófát eredményez? A helyes és jó panasz miután Isten elé tárta dühét és fájdalmát megvizsgálja a saját felelősségét. Ezután fel kell ismernünk a tényt – nem csak a bűnös emberrel történnek rossz dolgok. Nehéz rész ez, hiszen hívő életünkben van egy helytelen automatizmus, ami nehezen változik: ha jó vagyok, jót teszek, akkor Isten is csak jót ad nekem. Talán emlékszünk Jób történetére. Akinek háza, gyermekei, állatai és vagyona volt. Kegyes és istenfélő ember. Aztán egyik pillanatról a másikra elveszíti mindenét és jönnek a barátok, akik minden áron bűnbánatra akarják kényszeríteni Jóbot, mivel csak azzal történnek rossz dolgok, akik rosszat követnek el. Isten azonban megfeddi ezeket a barátokat, mert hamis tanítást adtak, amivel nem vizsgálták Jóbot, hanem csak lázadásra indították Isten jósága ellen. Fontos, nem Isten teremti meg a rossz dolgokat az életünkben, de van, hogy megakadályozza őket és van, hogy nem. Elmondhatjuk a panaszunkat neki, felszabadít erre, de Ő nem egy szolgáltató, aki a panaszkönyvbe írt dolgokra azonnal felel a vásárló kedvéért. Isten szuverén Úr. Meghallgat minket, de a tervét nem befolyásolják panaszaink. Azonban utóbbit mindig céllal teszi – a nagy terv, az Ő akarata miatt: hogy minél többen üdvözljenek, megmeneküljenek és éljenek, örökké. Van egy csodálatos panasz, ami ezt a legjobban példázza. Jézus panasza ott a Gecsemáné kertjében, halála előtti órákban. Vért verejtékezik és sír és minden evangélium megemlíti imájának egy részét: *„Ha lehet, múltjon, tűnjön, távozzon el tőlem ez a pohár... mert ez kegyetlen, igazságtalan és nem érdemlem meg... Jézus valóban igazán, tökéletes tisztasággal tudta ezt a panaszt megfogalmazni. Abban a szeretet kapcsolatban, amiben ő felfoghatatlan módon volt együtt az Atyával ki tudta mondani ezeket a szavakat, tudott panaszkodni... De az imádság vége nem ez, hanem a következő: Ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem ahogyan TE! Hiszem, hogy ebből az elmondott panaszból született az a szeretet, amely minden képzeletet felülmúló volt: a bűnösök felé, akikért imádkozott, a lator felé, akit mellé feszítették, Péter és Júdás felé, akik a legnehezebb órákban távolodtak el Tőle.*

Mert a panaszkozó ember el kell jusson ideig – felemeli szavát Isten elé, majd önvizsgálatot tartva elismeri: Isten tudja, mit akar a világgal, a személyes életünkkel. Viszont ez azt is jelenti, ha nehézséget és fájdalmat is kell átélnünk, akkor is keresni tudjuk az Ő akaratát. Tudunk bízni, ahogyan a Zsoltáros is teszi: Isten cselekszik, egyedül Isten képes csodát tenni. Milyen csodálatos panasz lehet egy ilyen imádság: „Uram, Te egy jó világot teremtettél, amit elrontottunk. Magam is rengeteget ártottam a Te csodálatos műved ellen, az emberek ellen, testvéreim, szeretteim ellen. De Uram, Te ígéretet tettél, hogy örömet árasztasz ránk, teljes örömet. Jöjj és ne késlekedj, emeld fel kezedet, hogy megszabaduljunk, hogy örömmel dicsőíthessünk Téged!” Mert ebben a panaszban benne van a saját felelősségem, annak határai és Isten határtalan, csodákat megcselekedni tudó hatalma. Hiszem, hogy ebben a folyamatban lehet csak igazi békességünk, ürülhet ki igazán lelkünk felgyülemlett sérelmei, hogy aztán Istennel való kapcsolatunk kiteljesedjen, ne csak itt, de az örökké valóságban tökéletesen. Ámen!